

UVOD

Centar za socijalni rad Tuzla, kao javna ustanova, tokom 2009. godine djelovao je u skladu sa važećim zakonskim rješenjima i prema vlastitim programskim opredjeljenjima, u veoma složenim socio-ekonomskim i drugim prilikama. Cjelokupna aktivnost Centra odvijala se u uslovima provođenja restriktivnih mjera i nedostatka sredstava, ali i pored toga Centar je u odnosu na 2008.godinu premašio plan svojih aktivnosti za više od 20 %. To je uslovljeno velikim pritiskom građana, u stanju socijalne potrebe, da im se pomogne.

Tokom 2009. godine pokazalo se da je Tuzla, kao najveći grad i sjedište TK, imala specifične i posebno izražene socijalne i druge probleme koje je JU Centar za socijalni rad Tuzla rješavao sa nedovoljnim brojem uposlenih stručnih radnika kao i umanjnim finansijskim sredstvima.

Uticao globalne ekonomske krize doveo je do povećanja broja lica i porodica u stanju socijalne potrebe a takvo stanje je proizvelo veće obraćanje Centru u prevazilaženju teške situacije, odnosno došlo je do većeg broja zahtjeva za jednokratne novčane pomoći i druge zakonom propisane vidove pomoći.

Poseban problem u radu Centra predstavljale su kategorije stanovništva koje ni po jednom važećem Zakonu o socijalnoj zaštiti nisu mogle ostvariti pravo ni na jedan oblik socijalne zaštite. To su, prije svega penzioneri, zatim radno sposobna lica koja su na evidenciji nezaposlenih lica, radnici koji su zaposleni ali bez materijalnih primanja, oboljeli iz ovih kategorija kojima su potrebna stalna sredstva za liječenje i drugi. Kao drugi veliki problem koji je došao do izražaja tokom 2009. godine jeste nemogućnost dosljednje primjene važećih zakona zbog nedosljedne socijalne politike Vlada F/BiH i TK.

Uz velike napore uposlenih, dobru organizaciju rada i druge ogromne napore, Centar za socijalni rad Tuzla je tokom 2009. godine, bez obzira na sve probleme i prepreke, postigao ogromne rezultate. Oni su vidljivi u svim oblastima socijalne i dječije zaštite, zaštite civilnih žrtava rata, u radu na prevenciji i sprečavanju negativnih društvenih pojava (maloljetnička delikvencija, nasilje u porodici, trgovina ljudima, skitnja i prosjačenje), u zaštiti braka i porodice i u svim drugim oblastima.

2. PROGRAMSKI CILJEVI I ZADACI

Osnivač Centra za socijalni rad je općina Tuzla koja u potpunosti finansira njegovu djelatnost, odnosno poslove koje ova javna ustanova obavlja. Pravilima Centra utvrđeni su sledeći programski ciljevi i zadaci:

- rješava u prvom stepenu zahtjeve za ostvarivanje prava iz socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata, zaštite porodice sa djecom i drugih prava, u skladu sa zakonom;
- otkriva, prati i proučava probleme i pojave iz oblasti socijalne, dječije i porodične zaštite;
- neposredno pruža usluge i oblike socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, otklanja posljedice stanja socijalnih potreba i problema koji su ustanovljeni kod korisnika;
- programira i planira ostvarivanje i razvoj socijalne zaštite na području općine;
- provodi aktivnosti koje se odnose na pružanje pomoći licima izloženim zlostavljanju i nasilju u porodici, u skladu sa zakonom;

- suraduje sa nadležnim institucijama na otkrivanju, identifikovanju i stručnom tretmanu ovisnika od alkohola i opojnih droga, u skladu sa zakonom;
- obavlja savjetodavni i savjetovanišni socijalni rad;
- obavlja poslove i ima ovlaštenja organa starateljstva utvrđene porodičnim zakonom, drugim zakonima i propisima;
- vodi propisanu evidenciju, prikuplja dokumentaciju o korisnicima socijalne zaštite, oblicima i uslugama socijalne zaštite, korisnicima civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom;
- stručno razvija i unapređuje mrežu socijalnih partnerskih ustanova (vladinih i nevladinih);
- razvija i unapređuje alternativne, institucionalne i vaninstitucionalne oblike socijalne zaštite, oblike samopomoći, susjedske pomoći i druge vidove aktivnog odnosa građana na prevenciji, sprečavanju i saniranju životnih poteškoća svojih sugrađana, a naročito lica izloženih zlostavljanju i nasilju u porodici, starih lica bez porodičnog staranja, materijalno neosiguranih i za rad nesposobnih lica, lica sa invaliditetom i lica ometenih u fizičkom ili psihičkom razvoju, odgojno zanemarene ili zpuštene djece ili djece bez roditeljskog staranja i lica sa društveno negativnim ponašanjem;
- inicira i podržava organizovanje raznih socijalnih, pedagoških, psiholoških, pravnih i drugih savjetovaništa;
- suraduje sa građanima, mjesnim zajednicama, pravnim licima, udruženjima građana, pravosudnim organima i drugim organima i institucijama koji mogu doprinijeti unapređivanju kvaliteta socijalnog rada i socijalne zaštite;
- poslove iz oblasti socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom za raseljena lica i izbjeglice koji su mu povjereni.

U toku 2009. godine Centar za socijalni rad je, u skladu sa Zakonom, posebnu pažnju posvećivao ostvarivanju prava u socijalnoj zaštiti lica koja su nesposobna za rad, a koja su bez vlastitih prihoda, te lica koja su zbog svog fizičkog i zdravstvenog stanja zavisni od pomoći druge osobe, kao i lica koja su se iz nekog specifičnog razloga našla u stanju socijalne potrebe.

Centar je vodio upravni postupak i rješavao zahtjeve za ostvarivanje prava na:

1. stalnu novčanu pomoć;
2. smještaj djece i odraslih lica u drugu porodicu;
3. smještaj djece i odraslih lica u ustanovu socijalne zaštite;
4. invalidnine civilnih žrtava rata;
5. naknade licima s invaliditetom;
6. naknade za tuđu pomoć i njegu;
7. naknade plate ženama - porodiljama;
8. pomoć nezaposlenim ženama - porodiljama;
9. jednokratne pomoći;
10. uvećani dodatak na djecu;
11. dodatak na djecu nezaposlenih roditelja;
12. novčanu pomoć za nezaposlene žene porodilje - za prehranu djece;
13. regulisanje starateljstva i druga.

Kao poseban problem u radu Centra pokazao se onaj koji je vezan za upravne postupke i donošenje prvostepenih rješenja u ostvarivanju prava iz socijalne zaštite zbog toga što se time znatno narušavao sistem stručnog socijalnog rada. Iz tog razloga uposlenici Centra nisu bili u

možnosti u potpunosti ostvarivati svoju osnovnu funkciju preventivnog djelovanja kod porodica i pojedinaca. No i pored toga sa sigurnošću se može reći da je Centar svoju društvenu ulogu i svoje programske ciljeve i zadatke, u 2009. godini, u potpunosti ispunio. Potvrda tome je i preko deset hiljada različitih obrađenih predmeta.

3. SOCIJALNA ZAŠTITA

U oblasti socijalne zaštite posebna pažnja posvećena je:

- ostvarivanju osnovnih prava lica sa invaliditetom;
- pružanju novčanih i drugih materijalnih pomoći;
- porodičnoj zaštiti;
- smještaju djece i odraslih u porodicu i
- smještaj u ustanove socijalne zaštite.

Broj lica koja su u 2009. godini, u općini Tuzla, primala stalnu novčanu pomoć iznosio je 547 što ukupno iznosi 836.977,00 KM, a za jednokratnu novčanu pomoć koju je primilo 1338 lica izdvojeno je 119.804,40 KM. Ukupan iznos koji su korisnici primili za ova dva oblika socijalne zaštite je 956.781,40 KM.

Naknadu za invalidnost, tuđu njegu i pomoć i ortopedski dodatak po Federalnom Zakonu o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom F/BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 36/99, 54/04, 39/06 i 14/09 primilo je 2375 lica.

Kada je u pitanju porodična zaštita Centar za socijalni rad je i u 2009. godini značajnu pažnju posvetio:

- zaštiti privatnosti porodičnog života;
- ravnopravnosti, međusobnom pomaganju i poštovanju članova porodice;
- obavezama roditelja da osiguraju zaštitu interesa i dobrobiti djeteta i njihovoj odgovornosti, podizanju, odgajanju i obrazovanju djeteta;
- osiguranju zaštite porodice i djeteta;
- pružanju starateljske zaštite djeci bez roditeljskog staranja i odraslim osobama koje nisu sposobne starati se o sebi, svojim pravima, interesima i imovini.

U oblasti naznačenih poslova Centar za socijalni rad je u 2009. godini uradio sledeće:

- pomagao u sređivanju konfliktnih situacija u porodici - broj pomoći = 67
- vodio postupke starateljstva - broj = 95
- pokretao postupke izdržavanja djece i roditelja - broj = 55

Izuzetna pažnja posvećena je socijalno-pravnoj zaštiti djece bez roditeljskog staranja, djece iz porodica sa nesređenim odnosima i djece iz razvedenih brakova i vanbračnih zajednica.

Iz ove oblasti u 2009. godini izvršen je sljedeći obim poslova:

Red.broj	Oblik socijalne pravne zaštite	Stanje na početku godine	Novoevidentirani	Prestanak prava	Stanje na kraju godine
1.	Djeca smještena u domove i druge ustanove	37	7	-	44
2.	Porodični smještaj djece smještene u hran.porodice	19	1	-	20
3.	Djeca na porodičnom smještaju kod srodnika	36	6	-	42
4.	Odrasli na porodičnom smještaju	16	-	2	14
5.	Obrada usvojlaca za druge centre	-	6	-	6
6.	Određivanje ličnog imena	-	-	-	-
7.	Maloljetnički brak	-	3	-	3
8.	Stavljanje pod starateljstvo	-	42	-	42
9.	Privremeni staralac i staralac za posebne sluč.	-	53	-	53

Orijentacija je bila na smještaju što većeg broja djece u druge porodice, a u skladu sa Akcionim državnim planom za djecu BiH za period 2002. - 2010. god.U 2009. godini na porodičnom smještaju je bilo 62 djece za šta je izdvojeno 325.160 KM, dok je odraslih na porodičnom smještaju bilo 14 i za to je izdvojeno 59.225,00 KM.

Brizi o starim i nemoćnim licima također je posvećena značajna pažnja, posebno kada je u pitanju njihov adekvatan smještaj u porodice i odgovarajuće ustanove, te liječenje i osposobljavanje za samostalan život.

U toku 2009. godine pod starateljstvo je stavljeno 42 lica tako da je ukupan broj lica pod starateljstvom 347, a od toga broja kod 62 lica dužnost staraoca vrši neposredno služba ovog Centra, odnosno za staraoce su im imenovani socijalni radnici ove Ustanove.

SMJEŠTAJ U USTANOVE I ZAVODE

Red.broj	Naziv ustanove - zavoda	U toku 2009. godine	Ukupno smješteno
1.	Zavod Fojnica - Drim	-	17
2.	Zavod Bakovići	-	1

3.	Zavod Pazarić	-	7
4.	Zavod za slijepu djecu Sarajevo	-	2
5.	Udruženje za socijalnu integraciju osoba omet.u razvoju Tuzla	-	7
6.	Dom za djecu bez roditeljskog staranja Tuzla	7	44
7.	Dom starih Travnik	-	3
8.	Dom starih Sarajevo	-	1
9.	Dom penzionera Tuzla	4	24
10.	Dječija sela Sarajevo i Turija	-	1
11.	Prihvatni centar Duje	11	80
	UKUPNO	22	187

U proteklom periodu najviše lica je smješteno u Udruženje HO“ međunarodni forum solidarnosti – EMMAUS“ Prihvatni centar Duje, za čiji smještaj je dobivena saglasnost od strane Ministarstva za rad i socijalnu politiku Tuzlanskog kantona, koje snosi troškove njihovog smještaja.

Tokom 2009. godine Centar za socijalni rad Tuzla je koristio i razne vaninstitucionalne oblike socijalne zaštite. Radilo se o smještaju djece i odraslih u objekte koje su osnovale humanitarne i neke druge organizacije. Riječ je o dječijim selima: "Selo mira" - Turija, "Dječje selo SOS Kinderdorf" - Gračanica, te o objektima "Duga" - Gračanica, "Koraci nade" - Tuzla i drugima.

Centar je pružao i razne druge mogućnosti građanima za ostvarivanje prava na usluge socijalnog i drugog stručnog rada. Te su pomoći ostvarivali pojedinci, porodice i razne društvene grupe, neovisno od materijalne mogućnosti i korištenja nekog od oblika socijalne zaštite, radi zaštite svojih prava i interesa i sprečavanja pojava i ublažavanja posljedica socijalnih problema.

4. ZAŠTITA CIVILNIH ŽRTAVA RATA

U zaštiti civilnih žrtava rata Centar za socijalni rad je tokom 2009. godine djelovao u okviru svoje Zakonom utvrđene nadležnosti. Zalagao se posebno za ostvarivanje sljedećih njihovih prava:

- pravo na ličnu invalidninu
- dodatak za njegu i pomoć od strane drugih lica;
- ortopedski dodatak;
- porodičnu invalidninu;
- psihološku i pravnu pomoć.

Tokom 2009. godine ova prava ostvarilo je:

- ličnu invalidninu = 103
- mjesečna lična novčana primanja = 52
- dodatak za njegu i pomoć = 6

- ortopedski dodatak = 51
- porodične invalidnine = 185

Maloljetnih korisnika civilnih žrtava rata navedenih prava, tokom 2009. godine, bilo je na početku godine 20, a na kraju godine 6, što znači da je 14 korisnika stavljeno u pasivu, odnosno prešli su u kategoriju starijih korisnika.

Punoljetnih korisnika civilnih žrtava rata navedenih prava, tokom 2009. godine, bilo je na početku godine 325, a na kraju godine 339, što znači da je broj povećan za 14 korisnika, koji su prešli iz kategorije maloljetnih korisnika. Iznos koji je izdvojen i za ovaj oblik socijalne pomoći je :

Iz Budžeta TK 383.726,01 KM

Iz Budžeta Federacije BiH 940.913,45 KM

a što ukupno iznosi 1.324.913,45KM

U vezi s ovim Centar za socijalni rad imao je izuzetno puno administrativnog, savjetodavnog i drugog posla.

5. ZAŠTITA PORODICA SA DJECOM

Centar za socijalni rad i u 2009. godini nastavio je aktivnosti koje su omogućavale osiguranje porodice kroz materijalna i druga davanja, radi pomaganja u podizanju, odgajanju i zbrinjavanju djece, kao i njihovom osposobljavanju za samostalni život i rad, u najboljem interesu djeteta, u skladu sa nadležnostima utvrđenim Zakonom.

Zaštita porodica sa djecom imala je za cilj:

- da se osiguraju svoj djeci približno jednaki uslovi za zdrav i pravilan tjelesni, intelektualni i emocionalni razvoj u porodici;
- pomoć u ostvarivanju njene reproduktivne uloge, njezi, podizanju, odgoju i zaštiti djece i poboljšanju kvaliteta života porodice;
- razvijanje humanih odnosa u skladu sa načelima građanskog morala i solidarnosti.

Prava koja se tiču zaštite porodica sa djecom utvrđena Zakonom su:

1. DODATAK NA DJECU

Radi se o pravu na dječiji dodatak, koje u 2009. godini nije u potpunosti ostvareno zbog nedostatka sredstava za ovu namjenu u Budžetu Tuzlanskog kantona. Ovo pravo ostvareno je samo za dva mjeseca (novembar i decembar), za ukupno 751 korisnika, u ukupnom iznosu od 89.272,00 KM a uvećani dječiji dodatak primala su djeca oboljela od bolesti kao što su: šećerna bolest, celikalija, TBC-e, leukemija i karcinom - ukupno 269 korisnika i za ovaj oblik socijalne zaštite djece izdvojeno j 159.650,00 KM.

2. NAKNADA UMJESTO PLAĆE ŽENI - MAJCI, ODNOSNO DRUGOM LICU U RADNOM ODNOSU ZA VRIJEME DOK ODSUSTVUJE S POSLA, RADI TRUDNOĆE, POROĐAJA I NJEGE DJETETA.

Ovo pravo ostvaruju naprijed navedena lica podnošenjem zahtjeva sa posebnom dokumentacijom Centru za socijalni rad, koji na osnovu toga izdaje odgovarajuće rješenje. U prošloj godini riješeno je ukupno 406 takvih predmeta.

Izmjenama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom u septembru 2006. godine izmjenjen je procenat refundacije naknade plaće sa 60% na 90%.

3. POMOĆ MAJKAMA U PREHRANI DJETETA DO 6 MJESECI I DODATNOJ ISHRANI ZA MAJKE DOJILJE.

Za ostvarivanje ovog prava podnešeno je 167 zahtjeva i izdato je isto toliko rješenja a za ovaj oblik izdvojeno je 202.100,00 KM.

6. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

I zdravstvena zaštita socijalno ugroženih građana općine Tuzla bila je u 2009. godini jedna od važnih segmenata u radu Centra za socijalni rad. To se prije svega odnosi na:

- korisnike socijalne pomoći;
- korisnike tuđe njege i pomoći po kantonalnim propisima;
- djecu i odrasle smještene u ustanove socijalne zaštite;
- djecu i odrasle na porodičnom smještaju.

Radi se, dakle, o kategorijama građana koje ne ostvaruju zdravstvenu zaštitu po bilo kom drugom osnovu.

U 2009. godini, u općini Tuzla, zdravstvenu zaštitu koristilo je 976. korisnika.

7. RAD NA PREVENCIJI I SPREČAVANJU NEGATIVNIH DRUŠTVENIH POJAVA

7. 1. Rad sa odgojno - zapaštenom i delikventnom djecom i omladinom

Rad sa djecom i omladinom koji imaju problema u ponašanju, Centar za socijalni rad je u 2009. godini organizovao samostalno u okviru svojih nadležnosti ili u saradnji sa roditeljima, MUP-om, pravosudnim organima, organima tužilaštva, odgojno obrazovnim i raznim drugim ustanovama i institucijama. Centar je razvijao koordinirani rad sa svim navedenim faktorima radi efikasnijeg suzbijanja pojava društveno neprihvatljivog ponašanja i radi bolje socijalizacije djece i omladine na području općine Tuzla.

U vezi s navedenim u 2009. godini urađen je sljedeći obim poslova:

- rad sa maloljetnicima koji pokazuju poremećaje u ponašanju = 142
- stručna obrada maloljetnika = 142
- mjere pojačanog nadzora roditelja i organa starateljstva = 48
- pružanje pomoći roditeljima u odgoju djece = 20
- smještaj u ustanove i propraćaji maloljetnika = 5

Centar je u 2009. godini radio čak sa 185 osoba sklonih vršenju krivičnih djela i prekršaja. Značajno je što je vaspitnim i drugim uticajima i mjerama čak 30 njih svoje aktivnosti stavilo u pasivu.

U radu sa ovom kategorijom maloljetnika Centar je nailazio na razne poteškoće zbog nedostatka odgovarajućeg kadra, nepostojanja strateških planova i adekvatnih mjera, kao i nedostatka odgovarajućih ustanova za smještaj djece kojoj mjere otvorene zaštite ne daju rezultate.

U Centru postoji stručni tim koji se bavi maloljetničkom delikvencijom. Stručni radnici učestvovali su o obradi maloljetnika sa socijalnog, psihološkog i pedagoškog aspekta, te kroz savjetovanje i psihoterapeutski tretman.

Problemi s kojima se Centar susretao u radu sa ovom kategorijom maloljetnika su i u neblagovremenom prijavljivanju poremećaja u ponašanju djece od strane roditelja, neodazivanju na upućene pozive, te zanemarivanja roditeljskih dužnosti kod određenog broja roditelja.

Tokom 2009. godine izrečene su 73 odgojne mjere zaštite i sigurnosti prema maloljetnicima, od čega su 56 bile pojačan nadzor roditelja ili staratelja i 17 pojačan nadzor organa starateljstva.

7. 2. Nasilje u porodici

Nasilje u porodici bila je prilično raširena pojava i u općini Tuzla tokom 2009. godine. Radi se o sve većem broju otkrivenih i prijavljenih slučajeva. U 97 % slučajeva nasilnici su muškarci, a u svega 3 % slučajeva nasilnici su žene. Nasilje se vrši prema slabijima, u porodici, obično muškarci prema ženama i djeci.

Krajem 2009. godine potpisan je Protokol o postupanju u slučajevima prijavljenog nasilja u porodici između Centra za socijalni rad, MUP-a, pravosudnih tijela, zdravstvenih ustanova i nevladine organizacije "Vive žene" iz Tuzle. Protokolom su regulisana prava i obaveze svih organa i institucija za sprečavanje nasilja u porodici. Centar za socijalni rad se u potpunosti pridržavao tog Protokola.

7. 3. Prostitucija i trgovina ljudima

Centar za socijalni rad Tuzla se u 2009. godini uključio u pružanje pomoći žrtvama trgovine ljudima u saradnji sa ostalim institucijama nadležnim za rješavanje tog problema.

U skladu sa svojim nadležnostima i zahtjevima policijskih i pravosudnih organa Centar je radio na otkrivanju i sprečavanju prostitucije kao i saniranju posljedica proizašlih iz ove pojave. U 2009. godini Centar je otkrio 3 maloljetne ženske osobe u prostituciji s kojima je aktivno radio na odricanju od ove pojave.

7. 4. Skitnja i prosjačenje

Centar za socijalni rad ovim se pojavama bavi kontinuirano (samostalno) i u saradnji sa drugim, naročito policijskim organima općine Tuzla. Evidentirano je 5 osoba u skitnji i 28 osoba u prosjačenju. Međutim, uočeno je da stanje nikada nije isto, već se mijenja određenim pijačnim danima u drugim mjestima TK i šire. U Centru su od ranije evidentirane porodice koje se generacijama bave prošnjom odnosno porodice koje na taj društveno-neprihvatljiv način obezbjeđuju egzistenciju godinama. Mnoge od njih su obrađene i u skladu sa zakonom uključene u programe socijalne zaštite što podrazumijeva materijalna davanja, priznavanje prva na zdravstvenu zaštitu, uključivanje djece u obrazovni sistem i uspješnu socijalizaciju, što je znatno popravilo njihov životni standard.

Do podataka o licima koja se bave skitnjom i prosjačenjem Centar je dolazio radom na terenu, putem mjesnih zajednica, zdravstvenih ustanova, škola i drugih institucija. A dalju saradnju na prevenciji, sprečavanju i sankcionisanju pojava Centar je ostvarivao sa MUP-om TK, odnosno PU Tuzla.

7. 5. Alkoholizam i droga

Pretpostavlja se da su ovo najraširenije negativne pojave među mladima, ali vrlo je teško raditi na njihovom sprečavanju (prevenciji), kao i na njihovom liječenju. Postoje brojni ograničavajući faktori i trebalo bi dosta prostora i vremena da se svi razjasne. Sam Centar malo može pomoći da se ovi problemi riješe. Centar nema pravo označiti osobu alkoholičarem ili konzumentom droga i odatle potiču svi drugi problemi. Zato u 2009. godini Centar nije evidentirao niti jednog alkoholičara, a evidentirano je svega 6 konzumenata droga sa kojima je rađeno u skladu sa mogućnostima.

8. OSTALE AKTIVNOSTI

Osim redovnih (osnovnih) aktivnosti Centar je u 2009. godini bavio se i drugim, veoma važnim i veoma složenim poslovima, koji su zahtjevali individualni i timski stručni rad. To se odnosilo na:

- posredovanje u razvodu brakova;
- posredovanje u radu sa određenim licima i njihovim porodicama;
- administrativno - tehničke poslove.

8. 1. Posredovanje u razvodu brakova

Značajnu pažnju Centar je, u 2009. godini, posvetio i porodicama sa nesređenim odnosima, njihovu usklađivanju, zaštiti djece u brakorazvodnom postupku, rješavanju problema u vanbračnim zajednicama, postupku posredovanja i ostvarivanju roditeljskog starateljstva, održavanju osobnih odnosa i neposrednih kontakata roditelja sa djecom i izdržavanja.

Ovu aktivnost Centar za socijalni rad provodio je u skladu sa Porodičnim zakonom F/BiH. To je podržumjevalo:

- razgovore i pokušaje mirenja osoba u bračnoj zajednici;
- uzimanje izjava od supružnika;
- povjeru djece na zaštitu i vaspitanje;
- dogovor o učešću roditelja u izdržavanju djece kod kojih ona ne žive;
- dogovor o održavanju ličnih odnosa i neposrednih kontakata roditelja sa djecom

U oblasti ovih poslova u 2009. godini urađeno je sljedeće:

- posredovanje = 73
- stručna pomoć u uređenju osobnih odnosa i neposrednih kontakata sa djecom nakon razvoda braka = 46
- izrada izvještaja sudu u brakorazvodnim postupcima = 160
- obrada maloljetničkih brakova = 3

Nakon provedenih naprijed navedenih aktivnosti Centar je na zahtjev Suda uključivao se u pripremanje ročišta i glavne rasprave .

Nakon obilaska porodica Centar je Sudu dostavljao podatke o imovinskim prihodima roditelja malodobne djece, te o ličnim i porodičnim prilikama malodobne djece.

8. 2. Posredovanje u radu sa osuđenim licima i njihovim porodicama

U skladu sa zakonom i svojim nadležnostima Centar je u 2009. godini po zahtjevima sudova i zatvora vršio posredovanje u radu sa osuđenim licima i njihovim porodicama. To je podrazumijevalo izrade cjelovitih socijalnih anamneza i izvještaja za zatvore, pružanje pomoći porodici osuđenika ako je u stanju socijalne potrebe (stalna, privremena ili jednokratna naknada, zbrinjavanje djece /ako su ostala sama/ u dom ili porodicu), itd.

U 2009. godini Centar je uradio 65 socijalnih anamneza za ove osobe i njihove porodice.

8. 3. Administrativno - tehnički poslovi

Radilo se o veoma obimnim i stručnim poslovima koje je Centar obavljao što je znatno uvećalo obim poslova te povećalo materijalne troškove. Radilo se o izdavanju uvjerenja o poslovnoj sposobnosti, uvjerenja za općinu, izjavljivanje žalbi na rješenja itd.

U 2009. godini Centar je ovu vrstu poslova obavio u obimu:

- uvjerenja o poslovnoj sposobnosti = 273
- uvjerenja za Općinu = 2311
- izjavljene žalbe na rješenja = 339

9. SARADNJA SA POJEDINIM SUBJEKTIMA

Ova saradnja odvijala se svakodnevno s mnogobrojnim subjektima. Posebno je bila izražena u odnosima sa nadležnim Federalnim i Kantonalnim ministarstvima koja provode i prate provođenje Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom. Moramo istaći da je i pored dobre obostrane namjere da ta saradnja bude izuzetno dobra bilo određenih objektivnih i subjektivnih problema i slabosti, koje u narednoj godini treba popravljati. Općina Tuzla kao osnivač Centra za socijalni rad Tuzla u 2009. godini za materijalne troškove i plaće uposlenika izdvojila je 647.239,35 KM što je bilo rezultat primjene Odluke o ostvarivanju ušteda na nivou Budžeta Općine.

Javna ustanova Centra za socijalni rad Tuzla je u u 2009. godini u saradnji sa Općinom Tuzla započela realizaciju Projekta inkluzije starih osoba iz Tuzle u život grada.

Projekat finansira provincija Ravenna i namijenjen starim osobama samcima, bez porodične mreže ili rodbine u situacijama teškog siromaštva (velike potrebe) i starim osobama koje su samostalne i / ili djelimično nesamostalne.

Projektom je predviđeno :

- opremanja prostora i vremena za socijalizaciju starih osoba u zaštićenom i fleksibilnom prostoru (dnevni centar);
- pomoći solidarnu mobilnost da bi se prevazišla izolovanost i samoća starih i onesposobljenih;
- osnažiti kapacitete usluga Dnevnog centra pri JU Centra za socijalni rad Tuzla opremanjem jedne sale opremom za laganu gimnastiku;

Projekat će doprinijeti razvoju kulture uključivanja starih osoba, putem službi (usluga) i intervencija koje pomažu socijalizaciju, suprotstavljajući se izolaciji i samoći, nudeći podršku socijalnoj vezujućoj mreži starih osoba i njihovoj zaštiti.

Centar je ostvario izuzetno dobru saradnju sa MUP-om TK, Općinskim sudom, Tužilaštvom, MZ, osnovnim i srednjim školama, medijima i drugim institucijama, ustanovama i subjektima.

10. SARADNJA SA NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA

U 2009. godini Centar za socijalni rad je intenzivirao saradnju sa NVO koje djeluju na području TK i općine Tuzla. Saradnja se posebno odnosila na one NVO koje se brinu o:

- zaštiti prava i odgoju djece;
- porodičnim odnosima i sprečavanjem nasilja u porodici;
- zaštitom lica sa invaliditetom;
- zaštitom starih i iznemoglih lica;

- zaštitom prava civilnih i drugih žrtava rata;
- maloljetničkom delinkvencijom i sličnim društvenim pojavama.

Centar za socijalni rad je saradivao i sa svim drugim NVO koje se direktno ili indirektno bave pitanjima iz oblasti socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodica sa djecom, te i sa onima koje se bave drugim društvenim pitanjima. Ta saradnja podrazumijevala je stalno međusobno informisanje o svim pojavama i događajima, međusobnu koordinaciju u realizaciji brojnih projekata, realizaciju programa edukacije i slično. Posebna saradnja odvijala se sa Crvenim krstom/križom TK i općine Tuzla radi provedbe zajedničkih humanitarnih i sličnih akcija, kao i evidentiranja korisnika socijalne pomoći

11. ZAPOSŁJAVANJE, STRUČNO USAVRŠAVANJE I EDUKACIJA UPOSLENIKA

Tokom cijele godine uposlenici Centra aktivno su učestvovali na svim edukativnim seminarima za koje su dobili pozive od strane nevladinih organizacija i udruženja kao i Federalnih i kantonalnih ministarstava. („Nasilje u porodici“, „Mladi u sukobu sa zakonom-alternativne mjere“, „Zaustavimo zloupotrebu djece u prosjačenju“, „Kvalitet socijalnog rada u Bosni i Hercegovini“, „Svjedok u procesu svjedočenja ratnom zločinu“, „Maloljetnička delinkvencija“, itd).

Centar za socijalni rad je u junu mjesecu 2009. godine aplicirao na Javni poziv Federalnog zavoda za zapošljavanje Sarajevo za sufinansiranje zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva i nakon uspješne aplikacije, odobrena su sredstva za zapošljavanje dva pripravnika na godinu dana, od 1.9.2009. godine do 1.9.2010. godine (jedan pravnik i jedan socijalni radnik).

Krajem 2009. godine dva socijalna radnika uposlena u Centru Tuzla učestvovala su u radu Operativnog tima za područje Tuzlanskog kantona u programu evidentiranja Roma i uspostave baze podataka o Romima u Bosni i Hercegovini. Projekat evidentiranje je trajao do 31.12.2009. godine.

U skladu sa potpisanim Sporazumom između Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli – odsjek za socijalni rad i Ministarstva za rad i socijalnu politiku Centar je podržavao organizaciju prakse za studente ovog fakulteta. Takođe je saradivao i sa Pravnim fakultetom Univerziteta u Tuzli i podražavao praksu studenata II godine iz predmeta „Nasljedno pravo“, „Porodično pravo“ i „Krivično pravo“.

U 2009. godini u Centru je ukupno volontiralo 10 volontera (JU Dom zdravlja Tuzla 4 volontera, 1 volonter Kliničkog centra Tuzla, te 5 volontera koji su volonteri Centra). Svi su oni volontirali po Planu i programu pripravničkog staža Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta Tuzlanskog kantona za polaganje stručnog ispita za diplomiranog socijalnog radnika odnosno socijalnog pedagoga.

12. MATERIJALNO - TEHNIČKO JAČANJE I OPREMANJE CENTRA

Javna ustanova Centar za socijalni rad Tuzla osnovan je Odlukom Narodnog odbora opštine Tuzla 30.marta 1959. godine a počeo je sa radom polovinom aprila te iste godine.

U aprilu 2009 godine navršilo se 50 godina postojanja i rada ustanove koja je cijelo vrijeme svog postojanja bila posljednja zaštita od ekstremnog siromaštva za mnoge kategorije našeg stanovništva počev od djece bez roditelja, osobe sa problemima u fizičkom ili mentalnom razvitku, stare i iznemogle osobe, raseljene osobe, materijalno neobezbjeđena i za rad nesposobna lica, stara lica bez porodičnog staranja, osobe sa invaliditetom, lica sa društveno negativnim ponašanjem i lica kojima je zbog posebnih okolnosti potrebna socijalna zaštita.

Donošenjem Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom na nivou Federacije a u skladu sa njim Kantonalnog zakona utvrđena je nadležnost Javne ustanove Centar za socijalni rad, odnosno utvrđeni su poslovi koje ova ustanova obavlja a koji se odnose na zahtjeve za ostvarivanje prava korisnika po ovim zakonima.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, koji je donesen 2004. godine znatno se povećao broj zahtjeva za ostvarivanja prava koja su regulisana ovim zakonom a koja se odnose na prava lica sa invaliditetom- pravo na ličnu invalidninu, dodatak za njegu i pomoć od drugog lica i ortopedski dodatak.

Od 2005.godine kada se počeo primjenjivati ovaj Zakon pa do 2008. godine prosječno se u ovom Centru primalo godišnje preko 8000 zahtjeva, od čega se polovina odnosila na zahtjeve za rješavanje o pravima invalidnih lica na oštećenje organizma, tuđe njege i ortopedskog dodatka.

U 2009. godini građani Tuzle su za različite vidove socijalne pomoći primili iz Budžeta kantona i Federacije BiH 3.235.627,86 KM (bez naknade za porodiljsko odsustvo) i to govori koliki je obim poslova Centra i kolika je opterećenost uposlenika odnosno govori o socijalnoj anamnezi i patologiji građana Tuzle .

Krajem 2009. godine Centar je izradio web stranicu (csrtuzla.ba) za internet prezentaciju Centra za socijalni rad Tuzla na kojoj se mogu naći zakoni iz svih oblasti koje pokriva Centar za socijalni rad, prava građana koje mogu ostvariti kao i aktuelne informacije vezane za rad Centra u Tuzli.

13. KADROVSKA STRUKTURA ZAPOSLENIH

DIREKTOR - VII stepen VSS

POMOĆNIK DIREKTORA - VII stepen VSS

II SLUŽBA SOCIJALNE ZAŠTITE STARATELJSTVA

R.B.	RADNO MJESTO	STEPEN STRUČNE SPREME	BROJ RADNIKA
1.	Rukovodilac službe	VII/VI	1
2.	Stručni saradnik za socijalnu zaštitu	VII	1
3.	Diplomirani socijalni radnik	VII	4
4.	Socijalni radnik	VI	2

5.	Referent za upravne poslove	VI	1
----	-----------------------------	----	---

III SLUŽBA RAČUNOVODSTVA I NOVČANIH POMOĆI

R.B.	RADNO MJESTO	STEPEN STRUČNE SPREME	BROJ RADNIKA
1.	Rukovodilac službe	VII/VI	1
2.	Knjigovođa	IV	1
3.	Blagajnik	IV	1
4.	Operator na unosu podataka	IV	3

IV SLUŽBA PRAVNIH I OPŠTIH POSLOVA

R.B.	RADNO MJESTO	STEPEN STRUČNE SPREME	BROJ RADNIKA
1.	Tehnički sekretar	IV	1
2.	Referent protokola	IV	1
3.	Daktilograf-telefonista	II	2
4.	Čistačica	II	2

Pored 23 uposlenika zaposlenih na neodređeno vrijeme, od 01.09.2009.godine do 01.09.2010.godine u Centru su putem javnog poziva Federalnog zavoda za zapošljavanje za sufinansiranje osoba ispod 30 godina starosti, zaposlena 2 pripravnika i to 1 pripravnik na poslovima referenta za upravne poslove i 1 pripravnik na poslovima dipl.socijalnog radnika.

Pored ovoga 1 zaposlenik je primljen na određeno vrijeme na poslove čišćenja do povratka radnice sa bolovanja.

ZAKLJUČAK

JU Centar za socijalni rad Tuzla ostvarila je u 2009. godini izuzetne rezultate. Ne odnosi se to samo na provođenje Zakona iz oblasti socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata, zaštite porodica sa djecom i zdravstvene zaštite, već i na razne druge oblike prevencije i zaštite socijalno ugroženih građana općine Tuzla. Urađeno je izuzetno puno i na prevenciji i sprečavanju negativnih društvenih pojava, kao što su npr.: rad sa odgojno-zapuštenom djecom i omladinom, sprečavanje nasilja u porodici, sprečavanje prostitucije i trgovine ljudima, sprečavanje skitnje i prosjačenja, te alkoholizma, droge i drugih negativnih društvenih pojava.

Postignute su i značajne aktivnosti u vezi sa posredovanjem u razvodu brakova, posredovanjem u radu sa osuđenim licima i njihovim porodicama i u vezi sa sve brojnijim administrativno - tehničkim poslovima, koji se ogledaju u izdvajanju izuzetno velikog broja rješenja, izdavanju potvrda o radnoj sposobnosti, izdavanju raznih uvjerenja za potrebe općine

Tuzla, itd. Značajna pažnja posvećena je saradnji sa pojedinim subjektima, kao što su: nadležno Federalno i Kantonalno ministarstvo, općina Tuzla, MUP-om TK, Sudom, Tužilaštvom, MZ, osnovnim i srednjim školama, medijima i drugim institucijama, ustanovama i subjektima, kao i brojnim NVO.

Uposlenici Centra su i pored brojnih teškoća i problema ipak uspjeli, uz ogroman napor, da izvrše sve planirane radnje u predviđenim rokovima i tako stvore uslove da Centar ispuni obaveze prema svim korisnicima socijalne zaštite, odnosno da se izvrše Zakonom predviđene obaveze Centra.